

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Αθήνα, 1-4-2013

Αριθ. πρωτ: 3575/40028

Ταχ. Δ/ση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κώδικας: 176 71 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ
ΤΕΛΕΦΑΧ: 210 92 12 090
Πληροφορίες: Διον. Βλάχος
Τηλέφωνο: 210 928.72.38

Προς: 1. Περιφερειακές Ενότητες
Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής
Έδρες τους

2. Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε.
Έδρες τους

3. Εταιρείες φυτοπροστατευτικών προϊόντων
Έδρες τους

4. ΕΣΥΦ
Πατησίων 53, 104 33 – Αθήνα
(Fax: 210-52.21.542)

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

Θέμα: « Διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων – Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 547/2011»

Όπως γνωρίζετε εκδόθηκε ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 547/2011 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις **απαιτήσεις επισήμανσης για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα**.

Στο Παράρτημα Ι του εν λόγω Κανονισμού αναφέρονται οι πληροφορίες που πρέπει να φέρει κατά τρόπο ευανάγνωστο και ανεξίτηλο η ετικέτα κάθε φυτοπροστατευτικού προϊόντος. Με βάση τις συγκεκριμένες διατάξεις και τα οριζόμενα στις αντίστοιχες άδειες διάθεσης στην αγορά θα διενεργούνται οι έλεγχοι των ετικετών των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του Παραρτήματος Ι του εν λόγω Κανονισμού: αν ο διαθέσιμος χώρος επί της συσκευασίας είναι πολύ περιορισμένος, οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα σημεία:

ιγ)	τις οδηγίες και τους όρους χρήσης καθώς και τη δοσολογία, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, της μέγιστης δόσης ανά εκτάριο ανά εφαρμογή και του μέγιστου αριθμού εφαρμογών ετησίως
ιδ)	όπου χρειάζεται, το χρονικό διάστημα ασφαλείας που πρέπει να τηρείται για κάθε χρήση μεταξύ της τελευταίας εφαρμογής και: i) της σποράς ή της φύτευσης της προστατευόμενης καλλιέργειας, ii) της σποράς ή της φύτευσης επόμενων καλλιεργειών, iii) της πρόσβασης του ανθρώπου ή των ζώων στην καλλιέργεια στην οποία έχει εφαρμοστεί το φυτοπροστατευτικό προϊόν, iv) της συγκομιδής, v) της χρήσης ή της κατανάλωσης.
ιε)	στοιχεία πιθανής φυτοτοξικότητας, ευαισθησίας ποικιλιών και κάθε άλλης, άμεσης ή έμμεσης, παρενέργειας στα φυτά ή τα προϊόντα φυτικής προέλευσης, καθώς και τα διαστήματα που πρέπει να τηρούνται μεταξύ της εφαρμογής και της σποράς ή της φύτευσης: είτε της συγκεκριμένης καλλιέργειας, ή των επόμενων και όμορων καλλιεργειών
ιζ)	οδηγίες για τις κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης, την ασφαλή τελική διάθεση του

	φυτοπροστατευτικού προϊόντος και της συσκευασίας
ιη)	όπου απαιτείται, την ημερομηνία λήξης για κανονικές συνθήκες αποθήκευσης
κ)	οποιοσδήποτε πληροφορίες απαιτούνται από την άδεια, σύμφωνα με τα άρθρα 31 (περιεχόμενο αδειών), 36 παράγραφος 3 (κατάλληλοι όροι και τα λοιπά μέτρα άμβλυσης του κινδύνου που απορρέουν από ειδικές συνθήκες χρήσης), 51 παράγραφος 5 (αλλαγή σήμανσης σε περιπτώσεις διεύρυνσης άδειας για χρήση ήσσονος σημασίας) ή 54 (έρευνα και ανάπτυξη) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009.

είναι δυνατόν να παρέχονται σε χωριστό φυλλάδιο που συνοδεύει τη συσκευασία. Το φυλλάδιο αυτό θεωρείται μέρος της επισήμανσης.

Καθώς στην υπηρεσία μας έχουν τεθεί επανειλημμένα ερωτήματα, διευκρινίζουμε τα παρακάτω:

1. Στις συσκευασίες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα αναγράφεται: το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του κατόχου της άδειας και ο αριθμός αδειας του φυτοπροστατευτικού προϊόντος, καθώς και, αν είναι διαφορετικά, το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του υπευθύνου για την τελική συσκευασία και επισήμανση ή και για την τελική επισήμανση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά.
2. **Η αναγραφή της ημερομηνίας λήξης στις ετικέτες των φυτοπροστατευτικών προϊόντων είναι υποχρεωτική για τα σκευάσματα**, στα οποία αναφέρεται στην έγκριση κυκλοφορίας τους η χρονική σταθερότητα του σκευάσματος σε συγκεκριμένες συνθήκες αποθήκευσης. Η αναγραφή της μπορεί να γίνει και περιφραστικά σε συνάρτηση με την ημερομηνία παραγωγής του σκευάσματος.
3. **Η αναγραφή του αριθμού παρτίδας και της ημερομηνίας παραγωγής είναι υποχρεωτική για όλα τα σκευάσματα.**
4. Στο χωριστό φυλλάδιο που αναφέρεται στη δεύτερη παράγραφο του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 547/2011 δεν απαιτείται να αναγραφεί το σύνολο των αναφερομένων στην άδεια διάθεσης στην αγορά αλλά μόνον οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα σημεία 1-ιγ), ιδ), ιε), ιζ), ιη) και κ) του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 547/2011.
 Ως χωριστό φυλλάδιο θεωρείται και το χάρτινο κολάρο που μπορεί να τοποθετηθεί στο λαιμό των φιαλιδίων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
 Για λόγους ασφαλείας στο κάθε χωριστό φυλλάδιο πρέπει να αναγράφεται και η εμπορική ονομασία κάθε φυτοπροστατευτικού προϊόντος.
 Υπενθυμίζουμε ότι αν το προϊόν συνοδεύεται από φυλλάδιο, στην ετικέτα του προϊόντος θα αναγράφεται υποχρεωτικά η φράση: «*Διαβάστε τις συνημμένες οδηγίες πριν από τη χρήση*»
5. Σχετικά με την απαγόρευση για την επαναχρησιμοποίηση της συσκευασίας, πρέπει να αναφέρεται η φράση «*Απαγορεύεται η επαναχρησιμοποίηση της συσκευασίας*» και εφόσον η συσκευασία έχει σχεδιαστεί ειδικά ώστε να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση από τον κάτοχο της άδειας θα αναφέρονται σχετικές οδηγίες.
6. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων και των ελεγκτικών αρχών επισυνάπτεται το Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 547/2011.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΠ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 1

- 1) Η συσκευασία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων πρέπει να περιλαμβάνει κατά τρόπο ευανάγνωστο και ανεξίτηλο τις ακόλουθες πληροφορίες:
- α) την εμπορική ονομασία ή την περιγραφή του φυτοπροστατευτικού προϊόντος
 - β) το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του κατόχου της άδειας και τον αριθμό αδειας του φυτοπροστατευτικού προϊόντος, καθώς και, αν είναι διαφορετικά, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του υπευθύνου για την τελική συσκευασία και επισήμανση ή και για την τελική επισήμανση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά
 - γ) την ονομασία κάθε δραστικής ουσίας εκφρασμένη όμως προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.3 της οδηγίας 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1), με σαφή ένδειξη του χημικού τύπου. Η ονομασία πρέπει να είναι όπως αναγράφεται στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2) ή, αν δεν περιλαμβάνεται στον εν λόγω κατάλογο, χρησιμοποιείται και η κοινή ονομασία της κατά ISO. Αν ούτε η τελευταία υπάρχει, η δραστική ουσία ορίζεται με τη χημική της περιγραφή σύμφωνα με τους κανόνες της IUPAC
 - δ) τη συγκέντρωση κάθε δραστικής ουσίας εκφρασμένη ως εξής:
 - i) για τα στερεά προϊόντα, αεροζόλ, πτηνικά υγρά (μέγιστο σημείο ζέσεως 50 °C) ή ιξώδη (κατώτερο όριο 1 Pa s σε 20 °C), ως % κατά βάρος και g/kg,
 - ii) για τα άλλα υγρά/κολλοειδή παρασκευάσματα, ως % κατά βάρος και g/l,
 - iii) για τα αέρια, ως % κατ' όγκο και % κατά βάρος.Αν η δραστική ουσία είναι μικροοργανισμός, το περιεχόμενό της εκφράζεται ως ο αριθμός δραστικών μονάδων κατ' όγκο ή κατά βάρος ή με οποιονδήποτε άλλο κατάλληλο για τον μικροοργανισμό τρόπο, π.χ. αποικίες ανά γραμμάριο κατ' ανώτατο όριο (cfu/g)
 - ε) την καθαρή ποσότητα του φυτοπροστατευτικού παρασκευάσματος, εκφραζόμενη σε: g ή kg για τα στερεά παρασκευάσματα, g, kg, ml ή l για τα αέρια και ml ή l για τα υγρά παρασκευάσματα.
 - στ) τον αριθμό της παρτίδας του παρασκευάσματος και την ημερομηνία παραγωγής
 - ζ) πληροφορίες για τις πρώτες βοήθειες
 - η) τις ενδείξεις για τη φύση των ειδικών κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου ή των ζώων ή για το περιβάλλον, με τυποποιημένες φράσεις, κατάλληλα επιλεγμένες από την αρμόδια αρχή μεταξύ των φράσεων του παραρτήματος II
 - θ) τις προφυλάξεις για την προστασία της υγείας του ανθρώπου ή των ζώων ή την προστασία του περιβάλλοντος, με τυποποιημένες φράσεις, κατάλληλα επιλεγμένες από την αρμόδια αρχή μεταξύ των φράσεων του παραρτήματος III
 - ι) το είδος δράσης του φυτοπροστατευτικού προϊόντος (π.χ. εντομοκτόνο, ρυθμιστής ανάπτυξης, ζιζανιοκτόνο, μυκητοκτόνο κ.λπ.) και τον τρόπο δράσης
 - ια) τη μορφή του παρασκευάσματος (π.χ. βρέξιμη σκόνη, γαλακτωματοποιήσιμο σκεύασμα κ.λπ.)
 - ιβ) τις χρήσεις για τις οποίες έχει αδειοδοτηθεί το φυτοπροστατευτικό προϊόν και τους ειδικούς γεωργικούς, φυτοϋγειονομικούς και περιβαλλοντικούς όρους υπό τους οποίους το προϊόν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή πρέπει να μην χρησιμοποιηθεί
 - ιγ) τις οδηγίες και τους όρους χρήσης καθώς και τη δοσολογία, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, της μέγιστης δόσης ανά εκτάριο ανά εφαρμογή και του μέγιστου αριθμού εφαρμογών ετησίως. Η δοσολογία είναι εκφρασμένη σε μονάδες του μετρικού συστήματος, για κάθε χρήση που προβλέπεται στους όρους της άδειας

- ιδ) όπου χρειάζεται, το χρονικό διάστημα ασφαλείας που πρέπει να τηρείται για κάθε χρήση μεταξύ της τελευταίας εφαρμογής και:
- i) της σποράς ή της φύτευσης της προστατευόμενης καλλιέργειας,
 - ii) της σποράς ή της φύτευσης επόμενων καλλιεργειών,
 - iii) της πρόσβασης του ανθρώπου ή των ζώων στην καλλιέργεια στην οποία έχει εφαρμοστεί το φυτοπροστατευτικό προϊόν,
 - iv) της συγκομιδής,
 - v) της χρήσης ή της κατανάλωσης
- ιε) στοιχεία πιθανής φυτοτοξικότητας, ευαισθησίας ποικιλιών και κάθε άλλης, άμεσης ή έμμεσης, παρενέργειας στα φυτά ή τα προϊόντα φυτικής προέλευσης, καθώς και τα διαστήματα που πρέπει να τηρούνται μεταξύ της εφαρμογής και της σποράς ή της φύτευσης:
- της συγκεκριμένης καλλιέργειας, ή
 - των επόμενων και όμορων καλλιεργειών
- ιστ) αν το προϊόν συνοδεύεται από φυλλάδιο, όπως προβλέπεται στο σημείο 2, τη φράση: «Διαβάστε τις συνημμένες οδηγίες πριν από τη χρήση»
- ιζ) οδηγίες για τις κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης, την ασφαλή τελική διάθεση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος και της συσκευασίας
- ιη) όπου απαιτείται, την ημερομηνία λήξης για κανονικές συνθήκες αποθήκευσης
- ιθ) απαγόρευση σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση της συσκευασίας, εκτός από τον κάτοχο της άδειας και υπό τον όρο ότι η συσκευασία έχει σχεδιαστεί ειδικά ώστε να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση από τον κάτοχο της άδειας
- ικ) οποιεσδήποτε πληροφορίες απαιτούνται από την άδεια, σύμφωνα με τα άρθρα 31, 36 παράγραφος 3, 51 παράγραφος 5 ή 54 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009
- κα) τις κατηγορίες των χρηστών που επιτρέπεται να χρησιμοποιούν το φυτοπροστατευτικό προϊόν, όταν η χρήση περιορίζεται σε ορισμένες κατηγορίες.
- 2) Αν ο διαθέσιμος χώρος επί της συσκευασίας είναι πολύ περιορισμένος, οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα σημεία 1-ιγ), ιδ), ιε), ιζ), ιη) και κ) είναι δυνατόν να παρέχονται σε χωριστό φυλλάδιο που συνοδεύει τη συσκευασία. Το φυλλάδιο αυτό θεωρείται μέρος της επισήμανσης.
- 3) Η ετικέτα της συσκευασίας ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να φέρει ενδείξεις όπως «μη τοξικό», «αβλαβές» ή άλλα παρόμοια. Ωστόσο, η ετικέτα μπορεί να περιλαμβάνει πληροφορίες που δηλώνουν ότι το φυτοπροστατευτικό προϊόν μπορεί να χρησιμοποιείται κατά την εποχή δραστηριότητας των μελισσών ή άλλων μη στοχευόμενων ειδών, ή κατά την ανθοφορία των καλλιεργειών ή των ζιζανίων, ή άλλες παρόμοιες φράσεις που αποσκοπούν στην προστασία των μελισσών ή άλλων μη στοχευόμενων ειδών, αν στην άδεια επιτρέπεται ρητά η χρήση υπό αυτές τις συνθήκες.
- 4) Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαρτούν τη διάθεση ενός φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά της επικράτειάς τους από τη χρήση της εθνικής τους γλώσσας ή γλωσσών στην ετικέτα του.
- 5) Κατά παρέκκλιση από το σημείο 1, η επισήμανση και η συσκευασία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται για πειράματα ή δοκιμές για σκοπούς έρευνας ή ανάπτυξης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 54 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, υποχρεούνται να συμμορφώνονται μόνο με το σημείο 1 στοιχεία β), γ), δ), ι) και κ) του παρόντος παραρτήματος. Η ετικέτα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που απαιτούνται από την άδεια για τη διενέργεια δοκιμών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 54 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, και τη φράση «προϊόν που προορίζεται για πειραματική χρήση, δεν έχει χαρακτηριστεί πλήρως, να χρησιμοποιείται με εξαιρετική προσοχή».